

కృష్ణారెడ్డి తన గదిలో కూర్చుని సీరియస్ గా భద్రువుకుంటున్నాడు. అతని చేతిలో 'మనిషిపై పరిసరాల ప్రభావం' అనే గ్రంథం ఉంది.

"పెలిగ్రాం! పెలిగ్రాం!"

"... .."

"సార్! మీకు పెలిగ్రాం ఉంది!"

టక ... టక... టక ....

తలుపు తట్టిన శబ్దం వినిపించింది.

కృష్ణారెడ్డి ఉలిక్కిపడ్డాడు.

చదువుతున్న పుస్తకంలో గుర్తుగా పేజీ మడిచి వక్కన పెట్టి, గది తలుపు తీసుకుని వెలువలకు వచ్చాడు.

ఎదురుగా పెలిగ్రామ్ చేతిలో పట్టుకుని ఉన్న మెసెంజర్.

మెసెంజర్ కృష్ణారెడ్డిచేత సంతకం పెట్టించుకుని పెలిగ్రామ్ చేతికిచ్చి వెళ్లాడు.

పెలిగ్రామ్ అందుకున్న కృష్ణారెడ్డి చేతులు నన్నూ వణికాయి. గుండె వేగంగా కొట్టుకోసాగింది. నమాచారం ఏమై ఉంటుందో నన్ను ఆందోళన ఎక్కువయింది. ఒళ్లంతా చెమట పట్టింది.

కృష్ణ

డాక్టర్ - తుమ్మల రోమన్ శర్మ

శర్మ

అందుకున్న తెలిగ్రామ్లోని సమాచారం కృష్ణారెడ్డి చదువుకోక తప్పలేదు.

అందులో సారాంశం క్లుప్తంగానే ఉంది.

“ఊర్లోకి రావద్దు!”

కృష్ణారెడ్డి ఆత్రంగా తెలిగ్రామ్లోని సమాచారం ఒకటికి రెండుసార్లు చదువుకున్నాడు.

పొరపాటుగా వచ్చిన తెలిగ్రామ్ కాదు.

తన పేరు, తన గది నంబరు అన్నీ కర్రెక్కగానే ఉన్నాయి.

తెలిగ్రామ్ ఇచ్చింది కూడా ఎవరో కాదు, తన తండ్రి.

! కృష్ణారెడ్డి ఆలోచనలు వరివరి విధాలుగా పోతున్నాయి.

“ఊర్లోకి రావద్దు!”

తను పుట్టి పెరిగిన ఊరు.

చిన్నతనంలో తను నలుగురి పిల్లలతో కలిసి క్రీడుకున్న ఊరు. తను వదే తరగతి వరకు చదువుకున్న ఊరు.

ఇప్పుడు ఆ ఊరికి ఎమైంది? తన నెండుకు ఊర్లోకి రావద్దని తెలిగ్రామ్ ఇచ్చారు? ఏదే జరిగి ఉంటుంది? ఏం జరిగి ఉంటుంది? చుట్టుపక్కల వల్లెలన్నీ ఫ్యాక్షన్లో ఇన్వాల్య్ అయినా ఏ గడవా ఇప్పటివరకు లేకున్న ఉన్న ఊరు అదొక్కటే. ఆ ఊరికి ఫ్యాక్షన్ అంటున్నాది సోకలేదు కదా! అదేదీ లేకపోతే ‘ఊర్లోకి రావద్దు’ అని ఎందుకు తెలిగ్రామ్ ఇస్తారు?

చదువు పేరుతో తను ఆ ఊరు వదిలిపెట్టి వదేళ్లు కావస్తోంది. వేనవి సెలవులకి కూడా తను ఆ ఊరికి వెళ్లి రావడంలేదు. పరిశోధన రంగంలో అడుగు పెట్టిన తర్వాత తనకీ, తన ఊరికీ మధ్య ఎంతో ఎడం పెరిగిపోయింది. సెలవుల్లో కూడా లైబ్రరీని అంటిపెట్టుకుని ఉండాలి వస్తోంది.

క్లస్ మేట్ సుబ్రహ్మణ్యంరెడ్డి పోరు పెడితే ఒక వేనవి అంతా మదనపల్లిలో గడిపాడు. హార్పిలీ హిల్స్ వాతావరణం తనకు బాగా నచ్చింది. జీవితంలో సెటిల్ అయిన తర్వాత ఇల్లంటూ కట్టుకుంటే హార్పిలీ హిల్స్ ప్రాంతంలోనే కట్టుకోవాలి అని నిశ్చయించుకున్నాడు. అక్కడి మనుమలు, వాళ్ల అభిమానాలు, ఆప్యాయతలు కృష్ణారెడ్డిని చక్కగా ఆకట్టుకున్నాయి.

ఎంత వద్దనుకున్నా కృష్ణారెడ్డి ఆలోచనలు తన ఊరి చుట్టూనే తిరుగుతున్నాయి. అమ్మ, నాన్న తమ్ముడు, చెల్లెలు - అందరూ కళ్ల ముందు తిరుగుతున్నారు.

అసలు ఊర్లో ఏం జరిగింది?

తన నెండుకు ఊర్లోకి రావద్దన్నారు?

తన ఇంట్లో వ్యక్తులు ఎందులోనూ ఇన్వాల్య్ కాలేదు కదా! ఏమో, ఎవరికి తెలుసు? వరిస్థితులకు మనిషి బానిస.

రకరకాల ఆలోచనలతో కృష్ణారెడ్డి తల వేడెక్కిపోతేంది. కృష్ణారెడ్డి ఆలోచనల్లో నారాయణరెడ్డి మెదిలాడు.

నారాయణరెడ్డి కృష్ణారెడ్డికి న్యయాస తమ్ముడు.

మనిషి బలంగా, ఎత్తుగా ఉంటాడు. స్కూలు పైసలతోనే చదువు కొండెక్కింది. పై చదువులు అబ్బకపోయినా నష్టం లేదు. పొలము, పుట్టా దండిగానే ఉంది. ఒళ్లించి సేద్యం చేయించుకున్నా హాయిగానే బతకచ్చు. నారాయణరెడ్డికి చదువు ఎంత ఒంటిబట్టిందో?

సేద్యమూ అంతే వంటబట్టింది.

నారాయణరెడ్డి చదువు మానేసినప్పటి నుంచి నలుగుర్ని కూడనుకుని బనగానవల్లికి, కోయిలకుంట్లకి, నంద్యాలకి ఒకటికి వదిసార్లు తిరగడం మొదలుపెట్టాడు. ఊర్లో చిన్న చిన్న తగాదాలు తీరుస్తూ మద్దిస్తాలు నడిపే స్థాయికి ఎదిగాడు. తాను ఒకటి, రెండుసార్లు నారాయణరెడ్డిని గురించి ఇంట్లో హెచ్చరించినా వినీ విననట్లే ఉన్నాడు. పైగా ఒకసారి “ను వ్యేమో పై చదువులంటూ తిరువతికి వెళ్లిపోతివి. ఇంటి విషయాలు, ఊరి విషయాలు ఎవరు వట్టించుకుంటారు? మీ తాత బతికున్నంత కాలం మన ఊరి ప్రెసిడెంటుగా ఉండే. ఊర్లోని వారంతా మన కుటుంబం అంటే ఎంతో గౌరవం చూపుతూ ఉండ్రి. ఇప్పుడు చూడు ఊర్లో మనల్ని ఎవరైనా మతిస్తూ ఉన్నారా? ఏదో వాడైనా ప్రయోజకుడైతే బావుణ్ణు” అని చాటుమాటుగా అమ్మ, నాన్న అన్నమాటలు గుర్తు కొచ్చాయి కృష్ణారెడ్డికి.

చిన్నప్పుడు నారాయణరెడ్డిని గురించి ఇంట్లో కథలు కథలుగా చెప్పుకొనేవారు.

ఎంత చీకటైనా రోడ్డు మీద బస్సు దిగి భయపడకుండా ఇంటికి నడిచి వచ్చేవాడనీ, ఎవరూ తోడు లేకపోయినా రాత్తుల్లో ఒంటరిగా ఎక్కడికైనా వెళ్లి వచ్చేవాడనీ, ఒకసారి పాముని చేత్తో పట్టుకున్నాడనీ, ఊరి ముందర వందిపిల్లలు చేసుకోనుంటే దాన్ని ఏమారించి దాని పిల్లని ఒకదాన్ని ఎత్తుకొచ్చాడనీ, నాటుబాంబులు చేతి నంచులో పెట్టుకొని జాగ్రత్తగా తీసుకెళ్లి ఇంకో ఊర్లో ఇచ్చి వచ్చాడనీ చెప్పుకొని మురిసిపోయేవారు. నారాయణరెడ్డి చేసిన వసుల వెనుక ఎంత మూర్ఖత్వం, అజ్ఞానం, దాగుండో తెలుసుకోలేకపోయారు. అవన్నీ సాహసాలు కావు. మూర్ఖత్వంతో కూడుకున్న వసులని చెప్పినా పెదవి విరిచి పెడచెవిన పెట్టారు.

కునికా రాగాలు

సంచిత్రా కృష్ణమూర్తి, షీబాల మార్గంలో నటి కునిక కూడా గాయనిగా మారింది. కూనిరా గాలు తీస్తూ తీస్తూ తానుకూడా ఎందుకు పాట పాడకూడదని అనుకుని మొదలుపెట్టింది. ‘ఖట్టా మిట్టా’ పేరిట ఒక ఆల్బమ్ విడుదల చేసేందుకు సన్నాహాలు మొదలుపెట్టింది. గాయకుడు కుమార్ సానుతో సన్నిహిత సంబంధాల వల్లనే కునిక గాయనిగా మారింద నేది మరో పుకారు. ఏది నిజమో ఎవరి కెరుక?!

మసూద్ అన్నారి

కృష్ణారెడ్డి దృష్టిలో తండ్రి ఒక భేషజం మనిషి. చిన్నప్పటి నుంచి చిన్న కష్టం కూడా తెలియకుండా పెరిగిన మనిషి. గొప్పలకిపోయి వేలకు వేలు అప్పు తెచ్చి ఖర్చు పెట్టమంటే పెద్దపులి. ఇంటి వట్టున ఉండడం, ఇంటి విషయాలు వట్టించుకోవడం ఆయన దృష్టిలో వనికీమాలిన విషయాలు. మంది వసులు నెత్తిన వేసుకుని ఎప్పుడూ బస్సు ఎక్కుతుంటాడు, దిగుతుంటాడు. ఎక్కడికి పోతాడో, ఎప్పుడు వస్తాడో అమ్మకు కూడా చెప్పేవారు కాదు. తండ్రి అలుసు వల్లే తమ్ముడు అలా తయారయ్యాడు. లేకుంటే వాడి వయసుకి మద్దిస్తాలు చేయడం ఏమిటి? నలుగుర్ని వెంటబెట్టుకొని తిరగడం ఏమిటి? డబ్బును మంచినీళ్లులా ఖర్చు చేయడం ఏమిటి? ‘అంత డబ్బు ఎక్కడ నుంచి వస్తావుంది?’ అని ఒక్క రోజైనా అమ్మ, నాన్న నిలదీసి అడిగుంటే వాడు అలా తయారయ్యేవాడా? తప్పంతా పెద్దలదే అనిపించింది కృష్ణారెడ్డికి.

ఆ మధ్య చెల్లెలు సుజాత ఉత్తరం రాస్తూ చిన్నన్న ఊర్లో బ్రాండ్ పాపు పెట్టాడని తెలియజేసింది.

కృష్ణారెడ్డి ఉత్తరం చదివి ఆశ్చర్యపోయాడు. రెడ్డి కులంలో పుట్టి కయ్యో కాలవో దున్నుకోని బతక్కుండా బ్రాండ్ పాపులు, సారాయి అంగళ్లు పెట్టుకోవడం ఏమిటి? డబ్బు పాపిష్టిది! దానికి లోబడితే అది మనిషిని ఎంతైనా దిగజారుస్తుంది. ఏ అఘాయిత్యమైనా చేయిస్తుంది. అంతగా సంపాదించాలనుకుంటే మరో వ్యాపారం దొరకలేదా?

ఊర్లో బ్రాండ్ పాపుకు సంబంధించిన గడవలు ఏమీ తలెత్తలేదు కదా!

కృష్ణారెడ్డికి ఆలోచనల మధ్య సరిగ్గా నిద్దరకూడా వట్టడంలేదు. రాత్తులు మేల్కొని ఏవేవో వుస్తకాలు చదువుతున్నాడు. అందులోని విషయాలు మాత్రం ఒకటి కూడా బుర్ర కెక్కడం లేదు. చదివి చదివి ఎప్పుడో అలసిపోయి తెల్లవారుజాముల్లో కుసుకుతిస్తున్నాడు.

కన్ను మూస్తే భయంకరమైన దృశ్యాలు.

ఆఘమేఘాల మీద దూసుకెళ్తున్న జీవులు.

జీవుల నిండుకు పట్టి వట్టకుండా కూర్చున్న మనుమలు. వింత వింత మనుమలు. రకరకాల మనుమలు.

జీవుల్లోంచి తొంగి చూస్తున్న తుపాకులు.

బాంబులు విసురుకోవడాలు.

కాళ్లు చేతులు తెగి విలవిల్లాడుతున్న మనుమలు.

పోల్కడానికి కూడా వీలేకుండా చెదిరిపోయిన ముఖాలు.

భుజాలకు, నడుములకు తూటాల హారాలు తగిలించుకుని ఊపాకులు చేతబట్టుకుని వరిగెడుతున్న మనుమలు.

కొడవళ్లు, గొడ్డండ్లు చేతబట్టుకుని ‘నరుకు, చంపు’ అని అరుస్తూ ఉరుకుతున్న జనాలు.

కోర్టు చుట్టు తిరుగుతున్న మనుమలు.

విడువులు... అరువులు...

లాయర్ల ఇంటి చుట్టూ డబ్బు నంచులు చేతబట్టుకుని తిరుగుతున్న మనుమలు.

రకరకాల దృశ్యాలు.. వింత వింత దృశ్యాలు...

కృష్ణానందము

డా. ఎస్. పద్మావతి

ప్యాక్షన్ తత్వాన్ని గమనిస్తే డబ్బులేని వారు డబ్బు కోసం, డబ్బున్నవాడు అధికారం కోసం, ఈ రెండూ ఉన్నవాడు లాభార్జన కోసం, వ్యాపారాల కోసం ప్రాకులాడుతున్నట్లు కనిపిస్తోంది. లక్షలకు లక్షలు, కోట్లకు కోట్లు సంపాదించారు. మొత్తం ప్రాంతాన్ని దేశాన్ని తన గుప్పెట్లో పెట్టుకోవాల. అందరూ తన కనుసన్నల్లో మెలగాల. డబ్బు, అధికారం, పలుకుబడి తన ఆజ్ఞకు లోబడి ఉండాలనే మూర్ఖపు ఆలోచనలు ఎక్కువై పోతున్నాయి.

భూముల దగ్గరే, ఆడవాళ్ల దగ్గరే, వ్యాపారాల దగ్గరే, అధికారం దగ్గరే ఎక్కడో ఒక చోట పేచీలు పెట్టుకోవడం, మూలాలు తయారుకావడం, పార్టీలు నడవడం, వాడి మనిషిని వీడు, వీడి మనిషిని వాడు చంపించడం, కోర్టు చుట్టూ తిరగడం, శిక్ష వడితే అధికారం వల్లే, డబ్బు వల్లే, పలుకుబడి వల్లే శిక్ష లేకుండా తప్పించుకోవడం చూస్తూ ఉంటే కృష్ణారెడ్డికి ఆశ్చర్యం వేస్తోంది. వీళ్ల జీవితాలు చూస్తే అనవ్వాం వుడుతోంది.

ఒకటి రెండు రోజులకే కృష్ణారెడ్డికి ఊరి వాతావరణం మొగం మొత్తి నట్లుంది. ఇంట్లో కూడా ఎవరూ అభిమానంగా, ఆప్యాయంగా వలకరించుకోవడం లేదు. ఎప్పుడూ ఏదో హడావుడిగా, కాలుకాలిన పిల్లలా తిరిగే తండ్రిని చూస్తే రోత వుడుతోంది. వంటింటికే వరిమితమై వచ్చిపోయే వాళ్లకు వండిపెడుతున్న తల్లిని చూస్తే జాలేస్తోంది. తమ్ముడు ఎక్కడున్నాడో, ఎట్లా ఉన్నాడో చెప్పే దిక్కు లేదు. ఎవర్ని అడిగినా 'అక్కడ ఉన్నాడు', 'ఇక్కడ ఉన్నాడు' అంటారే తప్ప ఖచ్చితంగా ఎవరూ చెప్పడం లేదు.

మధ్యాహ్నం భోజనాలు అయినాయి.

కృష్ణారెడ్డి నూట్కోసే ముందరేసుకుని బట్టలు నర్దుకుంటూ కూర్చున్నాడు.

“ఏం కృష్ణా! అప్పుడే బట్టలు నర్దుకుంటున్నావు?”

“ఏం లేదు. వెళ్లాల నాన్నా నా ఫీసిస్ వర్క్ ఫైనల్ డ్రాఫ్ట్ రాస్తున్నాను. మా ప్రొఫెసర్ మళ్లీ స్టేట్స్ వెళతాడంట. ఆలోచన నబ్ మిట్ చేస్తే మంచిది. పైగా ఇక్కడ నేను ఉండిమాత్రం చేసేది ఏముంది.”

“మరేం లేదు కృష్ణా! నా తొందరలో నే నుండి నీకు చెప్పడం మర్చిపోయాను. సాయంత్రాని కల్లా మీ పెదనాయన, మీ పెద్దమ్మ, మీ మామ, అత్త వస్తారు. వాళ్లు వచ్చినాక మనం అంతా కలిసి నంద్యాలకు పోయిరావాల.”

“ఎందుకు?”

“ఏమీ లేదు. మొన్న శివరామిరెడ్డి బావ చెప్పి వంపినాడు. వాళ్ల అమ్మాయి బిఎస్సీ చదివిందింట. కట్నం కూడా ఐదు లక్షల వరకు ఇస్తామని చెప్పినాడట. యాభై నవరాలు బంగారు పెడతాడంట. పెళ్లి కూడా తనే చేసి ఇస్తాడంట. మనకి మన్ని విషయాల్లో సాయంగా ఉంటాడట. వాళ్ల అమ్మాయిని నువ్వు చేసుకుంటే మన గొడవలు చాలా వరకు పరిష్కారమౌతాయి. మీ సంబంధానికి మీ అమ్మ కూడా వచ్చుకుంది. ఎలాగు నువ్వు వచ్చావు. అమ్మాయిని ఒకసారి చూసి వెళితే మిగతా విషయాలు మేము పెద్దోళ్లు మాట్లాడుకుంటాం. మంచి రోజు చూసి

పుట్టకముందు అమ్మ కడుపులో
ముడుచుకుని పడుకున్న ఎంబ్రియో
భూమిపైకి అవతరించాక
అన్ని పనులకి అస్వతంత్రతతో
చేతులు ముడుచుకున్న అశక్తత -
మూడు కాళ్ల ముడుసల్లియై
ముడుచుకుపోయిన ఆశయాల వెర్రిబ్రా -
స్త్రీ శక్తికి తరతరాల ప్రతీకలు!
తల ఎత్తి తిరిగితే పురుష ప్రపంచానికి
తలకొట్టినంత పని!
తల వంచుకునే తాళి కట్టించుకుని
తనని తాను వంచించుకున్న
ఆత్మోన్నత్యం - అవిచ్ఛిన్న సంప్రదాయం!
బంధనాలని అనుబంధాలుగా
మమతల బంగారు సంకెళ్లని
అమూల్యభరణాలుగా
స్వీకరించే స్త్రీ మూర్తి
'క్షమయా ధరిత్రీ'
'న స్త్రీ స్వాతంత్ర్య మర్హత'

తాంబూలాలు మార్చుకుని ముహూర్తం పెట్టుకుంటే సరిపోతుంది.”

“ఎవరి పెళ్లి గురించి మీరు మాట్లాడుతుండేది?”

“నీ పెళ్లి గురించే.”

“నేను ఇచ్చేడే పెళ్లి చేసుకోదల్చుకోలేదు.”

“అదేం అట్లా మాట్లాడతావు?”

“లేకుంటే, ఎంది నాన్నా! చదువు పూర్తిగాకుండానే, ఉద్యోగం నడవడం లేకుండానే పెళ్లి చేసుకుని ఊరేగమంటావా?”

“నా మాట విను. కావల్సినంత డబ్బు, కావల్సినంత ఆస్తి, పైగా ఇద్దరే కూతుళ్లు.”

“వాళ్లకు ఎంత డబ్బు ఉంటే ఏం చెయ్యను? ఎంత ఆస్తి ఉంటే ఏం చెయ్యను? మూడు తరాలుగా ఫ్యాక్షన్లో ఇన్వాల్యే అయి ఉన్నారు. ఆ గొడవల వల్లే వాళ్ల తాత కూనీ అయిపోయి. ఆ గొడవల వల్లే వాళ్ల నాయన మర్దరైపోయి. మిగిలిందేది ఆయన, ఆయన తమ్ముడు. ఎప్పుడు ఉంటారో, ఎప్పుడు పోతారో వాళ్లకే తెలియదు.”

“అదేం లేదు. ఇప్పుడు వాళ్లకు ఆ గొడవలు ఏమీ లేవు. పైగా ఈ సంవత్సరం ఆయనకే ఎంఎల్ఎ టికెట్టు ఇస్తామన్నారంట. తప్పకుండా గెలుస్తాడుకూడా. పలుకుబడి, డబ్బు, అధికారం

అన్నీ ఉంటాయి. నీకు ఉద్యోగం దానంతకు అదే నడచి వస్తుంది. వాళ్లతో సంబంధం కలుపుకుంటే మనకు అన్ని విధాలా బావుంటుంది.”

“నువ్వు వెయ్యి చెప్పు. లక్ష చెప్పు నాన్నా! ఫ్యాక్షన్ అనేది అంటువ్యాధి లాంటిది. అది నివ్వరుకప్పిన నివ్వలా ఉంటుంది. అప్పుడప్పుడు రాజుకుంటునే ఉంటుంది. ఆ ఊబిలో దిగడం నా కిష్టం లేదు. నా బతుకు ఏదో నేను బతుకుతాను. జీవితంలో హాయిగా, ప్రశాంతంగా - బతకాలనుకున్నాను. మీలాగ భేషజం బతుకు బతకదల్చుకోలేదు. నాకు మీ రన్నా మీ పార్టీలన్నా మీ మూలా లన్నా వరమ అనవ్వాం. ఏమాత్రం డొంకతిరుగుడు లేకుండా కృష్ణారెడ్డి తన అభిప్రాయం స్పష్టంగా చెప్పేశాడు. ఒక్క క్షణం కూడా తర్వాత అక్కడ ఉండాలనిపించలేదు కృష్ణారెడ్డికి.

తల్లి, తండ్రి, ఇంట్లో వాళ్లు, వీధిలో వాళ్లు అందరూ చూస్తూ ఉండగానే నూట్కోసే చేతబట్టుకుని కృష్ణారెడ్డి ఇంట్లో నుంచి అడుగులు ముందుకు వేశాడు.

అందరూ కృష్ణారెడ్డి వెళుతున్న దారివైపే దృష్టి సారించి నిలబడ్డారు.